

VALITSUSE TEATAJA

Nr 115
79

30. aprill
2024

Madalmaade Kuningriigi ametlik väljaanne alates 1814. aastast.

Taristu ja veemajanduse riigisekretäri, kes tegutseb kokkuleppel rahanduse riigisekretäri - maksundus- ja maksuametiga, 26. aprilli 2024. aasta kava nr IENW/BSK-2024/97948, millega muudetakse 2022. aasta roheliste projektide kava seoses tuuleturbiinide, fotogalvaaniliste paneelide ja soojusgeneraatorite nõuete muutmisega

Taristu ja veemajanduse riigisekretär, kes tegutseb kokkuleppel rahanduse riigisekretäri - maksundus- ja maksuametiga,

võttes arvesse 2001. aasta tulumaksuseaduse artikli 5.14 lõike 3 sissejuhatavat lauset ja punkti a, VÕTAB VASTU JÄRGMISE OTSUSE.

I ARTIKKEL

2022. aasta roheliste projektide kava lisa muudetakse järgmiselt.

A

Alakategooria 4.1.1 asendatakse järgmisega.

Alakategooria 4.1.1: Tuulegeneraatorid

Projekti kirjeldus: elektrienergia tootmine tuuleturbiini abil, kui projekt vastab järgmistele tingimustele:

- tuuleturbiin vastab Euroopa ohutusstandardis „IEC 61400-1, Ed. 3“ või „IEC 61400-22“ sätestatud nõuetele või projektile on antud keskkonnaluba;
- projekt vastab vähemalt ühele tabelis 1 esitatud nõudele.

Tabel 1. Kestlike tuuleturbiinide projektidega seotud meetmed

	Nõuded	Väljatöötamine	Kuidas näidata
1	Ringdisain (vähendamine)	Turbiini konstruktsioon asendab oluliselt kriitilise tähtsusega toorainete kasutamist mittekriitilise toorainega võrreldes turul olevate võrreldavate tuuleturbiinidega.	Näidake disainis ja võrdluses turuga
2	Materjalide ringkasutus (korduskasutamine)	Tuuleturbiini ja võimalik, et ka projekti muude osade projekteerimisel võetakse turul olevate sarnaste tuuleturbiinidega võrreldes rohkem arvesse kasutusaja pikendamist ja olulise osa kasutatud komponentide võimalikku taaskasutamist.	Näidake disainis ja võrdluses turuga
3	Materjalide ringkasutus (korduskasutamine)	Projekt suurendab oluliselt selliste materjalide korduskasutamist, võrreldes turul olevate võrreldavate tuuleturbiinidega, nagu: – kaablid – vundament – torn – gondel – terad	Näidake disainis ja võrdluses turuga

4	Taastuvate materjalide kasutamine (vähendamine / ümber mõtlemine)	Tuuleturbiinide osad kasutavad võrreldes turul olevate võrreldavate tuuleturbiinidega märkimisväärt osa taastuvatest materjalidest. Taastuvate materjalide kasutamine peab olema tõendatavalt kestlik (päritolu, tootmine ja olelusringi lõpp).	Näidake disainis ja võrdluses turuga
---	---	---	--------------------------------------

Projekti maht: igal juhul ei väljastata rohelist deklaratsiooni sellesse alakategooriasse kuuluvate projektide taotluste kohta, kui abi ületab 15 000 000 eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta.

B

Alakategooria 4.1.2 asendatakse järgmisega.

Alakategooria 4.1.2: Fotogalvaanilised paneelid

Projekti määratlus:

- Elektrienergia tootmine fotogalvaanilistest paneelidest (päikesepaneelidest), mis vastavad järgmistele tingimustele:
 - plaadid, mille vahele päikesepaneelid on paigaldatud, võetakse lahti nii, et päikesepaneeli ja plaate saab eraldi ringlusse võtta;
 - päikesepaneelid on kantud riiklikku keskkonnaandmebaasi koos 1. kategooria keskkonnanaruandega;
 - tõendatavalt makstakse jäätmekäitlustasu käitise asjaomaste osade eest.
- Erandina lõikes 1 osutatud tingimustest on päikesepaneelid rahastamiskõlblikud ka kuni 30. juunini 2026, kui:
 - nendel on 25 aasta pärast võimsusgarantii, mis on vähemalt 87% esialgsest võimsusest;
 - nendel on vähemalt 25-aastane tootegarantii;
 - nad maksavad tõendatavalt jäätmekäitlustasu käitise asjaomaste osade eest.
- Alates 1. jaanuarist 2025 kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimustele vastavate päikesepaneelide suhtes tingimust, et need ei sisalda fluori (PFAS).
- Kui projekt on seotud maismaastruktuuriga, võetakse bioloogilise mitmekesisuse edendamise lisauuringutel põhinevad erimeetmed bioloogilisele mitmekesisusele avalduva kahjuliku mõju leevendamiseks või bioloogilise mitmekesisuse oluliseks edendamiseks, välja arvatud juhul, kui need meetmed on keskkonnaloas juba ette nähtud.

Projekti maht: igal juhul ei väljastata rohelist deklaratsiooni sellesse alakategooriasse kuuluvate projektide taotluste kohta, kui abi ületab 15 000 000 eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta.

C

Alakategooria 4.1.4 asendatakse järgmisega:

Alakategooria: 4.1.4 Soojusgeneraatorid

Projekti kirjeldus:

Sellise elektritoitega soojuspumba ostmise ja paigaldamine, mis on ette nähtud ärihoonete või eluruumide (kollektiivseks) kütmiseks, välja arvatud ühendus fossiilkütustel töötavate energiaseadmetega, mis vastavad tabelis 2 esitatud spetsifikatsioonidele.

Tabel 2.

Tüüp: Soojuspumba maaga seotud	hooajaline energiatõhusus ruumide kütmiseks SCOP kütteperioodil „A“ = keskmine, mõõdetuna NEN EN 14825:2018 standardi kohaselt
Suletud maa-allikas	$\geq 4,5$ ($\eta_{s,h} \geq 310$ %)
Avatud maa-allikas	$\geq 5,0$ ($\eta_{s,h} \geq 344$ %)
Halogeen-külmutusaine baasil	$\geq 3,0$ ($\eta_{s,h} \geq 207$ %)
Tüüp: Soojuspumba õhuga seotud	hooajaline energiatõhusus ruumide kütmiseks SCOP välisüksuse nimisoojusvõimsuse ja kütteperioodi „A“ = keskmine, mõõdetuna standardi NEN EN 14825:2018 kohaselt
Õhk-vesi	$\geq 4,3$ ($\eta_{s,h} \geq 297$ %)
Õhk-õhk (õhukonditsioneerid)	$\geq 4,4$ ($\eta_{s,h} \geq 303$ %)
Õhk-vesi, kollektoriga välistingimustes, ilma ventilaatorita, otseseks soojusvahetuseks välisõhuga	$\geq 3,3$ ($\eta_{s,h} \geq 228$ %)

Projekti maht:

Projekt hõlmab vajaduse korral pinnase soojusvaheti või põhjaveeallika kulusid, puhvrit/jääpuhvrit, jääksoojusmahutit ja ühendust küttevõrguga.

Igal juhul ei väljastata rohelist deklaratsiooni sellesse alakategooriasse kuuluvate projektide kohta, kui abi ületab 15 000 000 eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta.

D

Kategoorias 5.8 asendatakse projekti kirjelduse 1. jaos punkt pärast punkti b semikooloniga ja lisatakse alalõik, mis on sõnastatud järgmiselt:

- c. GPR Gebouw (munitsipaalehitiste praktilise ehitamise suunis) 4.4 nõuded on täidetud, kusjuures energia, keskkonna, tervise, kasutamise kvaliteedi ja tulevase väärtuse teemade puhul on punktisumma vähemalt 8,5.

II ARTIKKEL

Kui roheline deklaratsiooni taotluse kohta tehakse otsus enne käesoleva kava jõustumist, kohaldatakse jätkuvalt 2022. aasta roheliste projektide kava, nagu see kehtis enne seda kuupäeva.

III ARTIKKEL

Käesolev kava jõustub päev pärast selle avaldamist valitsuse ametlikus väljaandes.

Käesolev määrus ja selgitavad märkused avaldatakse valitsuse ametlikus väljaandes.

TARISTU JA VEEMAJANDUSE RIIGISEKRETÄR
V.L.W.A. Heijnen

SELETUSKIRI

Üldosa

§ 1 Motivatsioon

Selle kavaga muudetakse 2022. aasta roheliste projektide kava lisa (edaspidi: kava) kategooriat 4 (kestlik energia) ja kategooriat 5 (kestlik ehitus). Muudatus puudutab kohandusi neljas kategoorias/alakategoorias, kuna need ei kajastanud piisavalt kavandatud eesmäärke ja turusuundumusi.

Selle muudatuse tulemuseks on järgmised kategooriad/alakategooriad:

- Alakategooria 4.1.1: Tuulegeneraatorid
- Alakategooria 4.1.2: Fotogalvaanilised paneelid
- Alakategooria 4.1.4: Soojusgeneraatorid
- Kategooria 5.8: Tööstuslike funktsioonidega hoonete renoveerimine

§ 2. Muudatused

Selle muudatuse põhjuseks on kava iga-aastase järelevalve tulemused. Seda järelevalvet teostavad asjaomased osakonnad ja pangad ning see toimus esimest korda 2023. aasta juunis. Järelevalve tulemusena leiti, et tulemused ringmajanduse valdkonnas on maha jäänud. Samuti näib, et kavas sätestatud ringnõudele vastavate päikesepaneelide tarnimine on endiselt väga piiratud. See tähendab, et kava muutmata on roheliste deklaratsioonide arv selles kategoorias palju väiksem, kui kava kehtestamise ajal prognoositi.

Samal ajal on ringmajanduse ning kliima- ja energiasüsteemi ümberkujundamise jaoks oluliste tehnikate areng alates süsteemi loomisest olnud kiires tempos. Seepärast on teatavates kategooriates vaja olulisi kohandusi või selgemat kirjeldust, et paremini kajastada turu arengut.

Selleks et kava eesmärgi raames paremini innovatsiooni stimuleerida, muudetakse tuuleturbiinide (4.1.1), fotogalvaaniliste elementide (4.1.2) ja soojusgeneraatorite (4.1.4) alakategooriaid. Tööstusliku funktsiooniga renoveerimishoonete kategoorias (5.8) kõrvaldatakse puudus.

Asjaomaste kategooriate/alakategooriate jaoks on sätestatud täiendavad ja sobivamad keskkonnanõuded ja kaitsemeetmed. See hõlmab näiteks teatavate kahjulike ainete kasutamise välistamist. Aeguvad ka nõudmised, mis praktikas annavad liiga vähe juurde. Samuti on paremini määratletud eeskirjad, nt on selgitatud, et „valitsev“ tähendab, et tehnika peaks olema parem kui turul kasutatavad võrreldavad tehnikad. See täpsustus lihtsustab ka taotluste hindamist.

Samuti on oluline laiendada asjaomaste kategooriate ringmajanduse võimalusi, võimaldades pankadel muuta oma portfelli järk-järgult ringluspõhisemaks. Selleks lisatakse näiteks alakategooriasse 4.1.2 vahekategooria, et soodustada innovatsiooni kasutusea pikendamise valdkonnas kahe aasta jooksul pärast muudatuse jõustumist (kuni 1. jaanuarini 2025), kusjuures tootegarantii ja varatagatise nõuded on kõrged. Tuuleturbiinide edendamine keskendub rohkem ka komponentide korduskasutamisele, lisades taastuvate materjalide (kestlikud biotoorained) kasutamise.

Neid kohandusi on täiendavalt selgitatud artiklite kaupa koostatud seletuskirjas. Täpsemad selgitused kava toimimise kohta on esitatud kava selgitavate märkuste punktis 3.¹

§ 3. Lõök

Kohandused mõjutavad nii taotlejaid (rohelised fondid ja ettevõtjad) kui ka Madalmaade ettevõtlusametit (edaspidi: RVO), kes vastutab kava rakendamise eest. Kohanduste tulemusena rahuldatakse 2024. aastal eeldatavasti rohkem taotlusi (rohelised deklaratsioonid) ja projektipkapital kuulutatakse keskkonnahoidlikuks tuuleturbiinide, päikesepaneelide ja tööstusliku otstarbega renoveerimishoonete kategooriate/alakategooriate puhul, kui seda kohandamist ei oleks tehtud. Soojusgeneraatorite puhul eeldatakse samasugust hulka rohelisi deklaratsioone ja projekti kapitali, mis on kuulutatud roheliseks. See toob eeldatavasti kaasa suurema projektipkapitali, mis on kogu kava jaoks keskkonnahoidlik, kui seda oleks tehtud ilma selle kohandamiseta. Siiski eeldatakse, et see on kava kehtestamise ajal prognoositust veidi väiksem.

Fotogalvaaniliste elementide alakategooria (päikesepaneelid) puhul nähakse käesoleva muudatusettepanekuga ette ajutine täiendav alternatiiv süsteemis sätestatud ringnõuetele vahetult enne kava jõustumise kuupäeva. Kuigi RVO on märkinud, et alates 1. jaanuarist 2024 kohaldatavad nõuded on vajalikud kava eesmärgi saavutamiseks (kuna ainuüksi tehnoloogia ei

¹ Roheliste projektide kava 2022, seaduste ja dekreetide bulletin 2022, 10803.

ole piisavalt uuenduslik), eeldab RVO siiski, et neid nõudeid kohandamata saab vastu võtta ainult ligikaudu 10 taotlust. Ajutise alternatiivi korral peaks roheliste deklaratsioonide arv päikesepaneelide alakategoorias olema ligikaudu 200.

Tuuleturbiinide alamkategooria puhul eeldab RVO, et keskkonnahoidlike deklaratsioonide arv ja vastav projektimaht väheneb veidi. Kohandus muudab selgemaks, millele tuuleturbiinid peavad vastama, ja ringluse võimalusi on laiendatud. Selle tulemusena peaks roheliste deklaratsioonide arv selles alamkategoorias suurenema ligikaudu 10 võrra kokku umbes 30ni, kusjuures projekti hinnanguline maht on 25 miljonit eurot (suurenemine 10 miljonit eurot). Kuigi selles alakategoorias on oodata veel vähenemist, piirab see kohandus veelgi selle kategooria puhul eeldatavat langust.

Tööstuslike funktsioonidega renoveerimishoonete kategooria puhul on mõju piiratud. Roheliste deklaratsioonide arv selles kategoorias on viimase viie aasta jooksul olnud keskmiselt alla ühe aastas. Kuigi seda täiendust saab rohkem ära kasutada, eeldatakse, et aastas väljastatakse maksimaalselt kaks rohelist deklaratsiooni projektimahu kohta, mis ei ületa 10 miljonit eurot aastas. See ei ole suurem kui kava kehtestamise ajal tehtud hinnang.

Proгноositakse, et see muudatus toob kaasa kokku umbes 200 täiendavat taotlust. Eeldatakse, et taotlus võtab rohelised fondid ja taotlejad keskmiselt umbes 6 tundi. Lisaks tavapärasele rahastamistaotlusele võetakse arvesse ainult seda, mis on vajalik rohelise laenu taotlemiseks. Arvutusest, mida tehti regulatiivse koormuse mõõtmise käsiraamatus² ette nähtud viisil, järeldub, et käesoleva muudatuse tegevõtjatele ja rohelistele fondidele kokku tekitatav keskmine halduskoormus on 324 eurot.³ 2022. aasta roheliste projektide kava soodsa iseloomu tõttu tasakaalustab seda halduskoormust märkimisväärne rahaline kasu.

Lisaks tehakse mõnedes kohandustes tekstilisi muudatusi. Rakenduspraktikast saadud andmete põhjal on teksti muudetud, kui see osutus ebaselgeks ja kus tekkis palju päringuid. Selle eesmärk on vähendada nii palju kui võimalik ettevõtjate ja roheliste fondide halduskoormust.

Kuna mõnede kohanduste eesmärk on lihtsustada taotluste läbivaatamist ja võtta arvesse roheliste deklaratsioonide väiksemat koguarvu võrreldes eeldatava arvuga, peaksid RVO rakenduskulud selle muudatuse tõttu mõnevõrra vähenema. Tekstilised selgitused peaksid lihtsustama ka RVO rakendamist, sest ettevõtjatel on lihtsam hinnata, kas projekt on abikõlblik.

§ 3.1 Seos kõrgema taseme õigusaktidega

See kava on maksusüsteem, mille suhtes kohaldatakse ELi riigiabi raamistikke. Kuna kõnealuse kava suhtes kohaldatakse üldist grupierandi määrust⁴, põllumajanduse grupierandi määrust⁵ ning riigiabi ja kalandusega seotud erandite määrust,⁶ kujutab see endast lubatavat riigiabi.

Kava on hiljuti kohandatud, et see vastaks uuendatud riigiabi raamistikele (valitsuse ametlik väljaanne 2023, 34113).

§ 3.2 Seos siseriikliku õigusega

Säästjatele ja rohelistesse investeeringutesse investeerijatele 2001. aasta tulumaksuseadusest tulenevad võimalused seisnevad III lahtris sätestatud maksuvabastuses ja lisaks maksu ümberarvutuses.

Kava eesmärk on toetada kodanike rohelist kokkuvõtet projektide puhul, mida saab selle kava alusel liigitada keskkonnahoidlikeks projektideks. Artikkel 2001. aasta tulumaksuseaduse punktis 5.14 on kindlaks määratud, mis on rohelised investeeringud. Seega on see vahend stiimul selliste projektide arendamiseks, mis on küll positiivse tootlusega, kuid mis ei ole praegu investoritele atraktiivsed, sest nende tootlus on väiksem kui keskmine turu tootlus.

² Handboek meting regeldrukkosten [Regulatiivse koormuse mõõtmise käsiraamat] versioon 1-1-2018, mille on väljastanud Kenniscentrum voor beleid en regelgeving [Politiika ja reguleerimise teadmistekeskus].

³ $200 \text{ (taotluste eeldatav suurenemine)} * 6 \text{ (tunnid taotluse kohta)} * 54 \text{ (kõrgkoolitatud töötaja ettevõttesisese tunnitasu kulud, sealhulgas tööandja keskmine lisatasu)} = 64\,800 \text{ eurot (halduskoormuse kogukasv)}$. Taotluse kohta on see 423 eurot.

⁴ Komisjoni 23. juuni 2023. aasta määrus (EL) 2023/1315, millega muudetakse määrust (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT 2023, L 167).

⁵ Komisjoni 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2472, millega tunnistatakse teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT 2022, L 327).

⁶ Komisjoni 14. detsembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2473, millega tunnistatakse teatavat liiki abi kalandus- ja vesiviljelustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevatele ettevõtjatele Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamisel siseturuga kokkusobivaks (ELT 2022, L 327).

4. Teatis

See kava viitab tehnilistele kirjeldustele, mis käivad käsikäes eelarvemeetmetega, mis mõjutavad projektide rakendamist, soodustades tehniliste kirjelduste järgimist. Seega kuulub määrus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (kodifitseeritud tekst) (ELT 2015, L 241), artikli 1 lõike 1 punkti f teise lõigu punkti iii alla. Kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 1 järgimiseks teatati kava eelnõust Euroopa Komisjonile 7. märtsil 2024 (2024/0121/NL). Vastavalt eespool nimetatud direktiivi artikli 7 lõikele 4 võib käesolev määrus jõustuda kohe pärast selle teatavakstegemist.

5. EZK ja LNV läbivaatamine, konsulteerimine, esitus ja arutelu

Muudatus hõlmab kohandusi kava lisa neljas (ala)kategorias. Arvestades muudatuste olemust, on oodata mõningat mõju kodanike õigustele ja kohustustele ning rakendamistavadele. Sel põhjusel esitati kava internetikonsultatsiooniks. Internetikonsultatsiooni vastuseid käsitletakse punktis 5.1.

Kava esitati ka regulatiivse koormuse nõuandekogule (ATR). ATR ei valinud toimetlik ametliku arvamuse saamiseks, kuna sellel ei ole olulist mõju regulatiivsele koormusele.

2001. aasta tulumaksuseaduse artikli 5.14 lõike 8 kohaselt saadeti selle kava eelnõu kahele riigikojale. Senat ega esindajatekoda ei esitanud saadetud kava eelnõu kohta ühtegi märkust.

Vastavalt 2001. aasta tulumaksuseaduse artikli 5.14 lõike 3 punktile a konsulteeriti kava eelnõu üle põllumajandus-, loodus- ja toidukvaliteedi ministri ning kliima- ja energiaministriga.

§ 5.1. Kommentaarid internetikonsultatsioonide kohta

Määruse tekst esitati internetikonsultatsioonile 20. detsembrist 2023 kuni 16. jaanuarini 2024. Saadi kaheksa vastust. Lisaks sellele, et nad on rahul selliste projektikategoriate laiendamisega nagu tööstusliku otstarbega hoonete renoveerimine (5.8), on eelkõige reageeritud tuuleturbiinide (4.1.1), päikesepaneelide (4.1.2), kestliku ehituse (5) ja kava eesmärgile. Saadud soovitusel töid kaasa (tehnilised) muudatused päikesepaneelide kategorias (4.1.2).

Kategorias 4.1.2 võeti ettepanek ühest konsultatsioonivastusest, et kehtestada nõue, et päikesepaneelid ei sisalda 2025. aastaks fluori (PFAS). RVO kinnitab, et seda nõuet on endiselt raske rakendada. Eeldatakse, et 2025. aastaks on see võimalik ja seda näitab ka sektor. Lisaks on ajutine vahetegur kavandatud kaheks aastaks pärast muudatuse jõustumist. Kuna kõnealune kava jõustus 2024. aastal ja selleks, et turg saaks valmistada vähemalt kaheks aastaks, kehtib see vahetegur kuni 1. juulini 2026 (31. detsembri 2025 asemel).

Kava on osutunud vahendiks, mis võib anda hea panuse kestlikkuse eesmärkide saavutamisse. Kaval on siiski selle eesmärgi raames konkreetne kohaldamisala. Selle kava kohaldamisala on uus ja seega riskantne tehnika või tava, mida veel ei kasutata, mis tagab keskkonnakaitse kõrge taseme, mis on kõrgem kui õiguslikud standardid ning mille rakendamisel esineb rahalisi ja majanduslikke takistusi. See tähendab, et selliste kategooriate puhul nagu tuuleturbiinid (4.1.1) ja päikesepaneelid (4.1.2) on vaja täiendavaid ambitsioonikaid nõudeid, et nendesse kategooriatesse tehtavad investeeringud jääksid kava kohaldamisalasse.

Tunnistatakse, et lahtivõetavate plaatidega päikesepaneelide ja 1. kategooria tootekirjeldusega päikesepaneelide väljatöötamine NMD-s on kahjuks olnud vähem kiire, kui 2022. aastal ajakohastamise ajal eeldati. Seetõttu on kaheks aastaks ette nähtud täiendavad võimalused. Selle tulemusena on turul nende punktide arendamiseks veel kaks aastat. Nagu ka tuuleturbiinide puhul, on vaja teha täiustusi, et stimuleerida arendusi, mis vastavad kava kohaldamisalasse. Oleme näinud, et päikesepaneelide arendamine tootmise ja kasutuse osas (tootlikkuse garantii ja tootegarantii) on jätkunud. 2022. ja 2023. aastal kohaldatud nõuded ei stimuleeri seega piisavalt uuenduslike päikesepaneelide väljatöötamist ja ostmist. Seepärast on asjakohane, et kava raames eelkõige abikõlblikud ambitsioonikate täiendavate nõuetele vastavad paneelid ei ole veel väga suures ulatuses kättesaadavad ja nende finantsriskid on investori jaoks suuremad kui siis, kui investeeritakse projekti, mille puhul kasutatakse laialdaselt kättesaadavaid paneele.

Internetikonsultatsiooni taotlused kategooria 4.1.1 kohandamiseks ei vastanud piisavalt kava eesmärgile. Tuuleturbiinide puhul kavandatud muudatused ei ole täiustused, vaid nende eesmärk on täpsemalt määratleda, millistele ringturbiinide nõuetele peavad vastama. Kuna puuduvad (veel) objektiivsed kriteeriumid tuuleturbiinide ringluse kontrollimiseks, on see sõnastus valitud. Me mõistame, et see nõuab turult palju. Alates 1. jaanuarist 2024 kohaldatav ringluse nõue on vajalik selleks, et jätkata kava kohaldamisalasse kuuluvate tuuleturbiinide konkreetset stimuleerimist. Levinumad tuulikud, hoolimata panusest laiematesse kestlikkuse eesmärkidesse, ei kuulu sageli kava selle konkreetse kohaldamisalasse, võttes muu hulgas arvesse innovatsiooni

taset, tasuvust ning sellega seotud finants- ja majandusliku riski taset. Tuuleturbiinide/tuuleprojektide liigi või suuruse järgi ei ole vahet tehtud. Isegi väikeste tuuleturbiinide puhul ei pruugi need määratluse kohaselt vastata kava eesmärkidele. Seepärast kohaldatakse ka seda tüüpi turbiinide suhtes täiendavaid ringlusnõudeid. Senisest kogemusest lähtudes on väiksematel tuulikutel sagedamini võimalik ringmajanduse nõudeid täita ja seda piisavalt põhjendada.

Internetikonsultatsiooni raames tehtud ettepanekud kohandusteks kestliku ehituse valdkonnas, näiteks seoses energiatõhususe ja kestlikkuse märgisega, ei ole viinud kava kohandamiseni, kuna need ei vasta piisavalt ambitsioonide tasemele ja seega keskkonnanahoidlike projektide kava ulatusele. Järelevalvekokkuleppe raames arutatakse kavaga seotud arenguid huvitatud isikutega.

§ 6. Minimaalne rakendusperiood, kindlaksmääratud muutuse hetked ja jõustumine

Käesolev kava jõustub päev pärast selle avaldamist valitsuse ametlikus väljaandes. Tehakse erand kindlaksmääratud muutuse hetkest ja minimaalsest kahekuulisest sisseseadmisajast. Erandi põhjus on see, et arvestades sihtrühma või iga-aastast liigitust, hoiab see ära märkimisväärsed soovimatud era- või avaliku sektori eelised või puudused (näidu 4.17 lõike 5 punkt a, regulatiivsed juhised). See kava laiendab abi taotlemise võimalusi. Kava on kasulik, mis tähendab, et varane jõustumine on ettevõtjate huvides.

Selgitavad märkused artikli kaupa

I artikkel

Alajagu A

Käesolevas jaos muudetakse alakategooriat 4.1.1: Tuuleturbiinid. Selle alakategooria alapunkti b on muudetud ja sellega asendatakse „vanad“ alapunktid b, c ja d; algne nõue alapunktis b, et projekt peab vastama vähemalt ühele tabelis 1 esitatud nõudele, jäetakse alles. Põhjus on selles, et see aitab paremini reageerida tuuleturbiinide ringluspõhisele innovatsioonile.

Tabeli 1 nõudeid on kohandatud, nii et see alamkategooria keskendub rohkem komponentide korduskasutamisele või taastuvate materjalide (kestlikud biotoorained) kasutamisele. Muudatused tabelis esitatud nõuete sõnastuses näitavad käsi ja jalgu siin.

Keskkonnategureid käsitlevad eeskirjad 1 ja 2 on aegunud; lindude ja nahkhiirte arvessevõtmine on nõue, mida on viimastel aastatel käsitletud ka pädeva asutuse keskkonnanaloo kaudu. Kombineerimine säilitamismeetoditega projektis on võimalik kategooria 4.2.1 alusel, kuid see ei ole enam eraldi tingimus. Kas kombineerida või mitte, on peamiselt projektijuhi majanduslik hinnang.

Iga nõue on lisatud, et tõendada selle nõude täitmist, kuna turul on vaja paremat projekteerimist kui võrreldavad tuuleturbiinid.

Eeskirjaga 1 asendatakse eeskiri 4, millega laiendatakse nõuet haruldaste muldmetallide puhul kriitilise tähtsusega toorainetele. See on kooskõlas (tulevate) Euroopa määruste⁷ ja eeskirjadega.⁸

Eeskirjaga 2 asendatakse eeskiri 5 ja seda kohaldatakse laiemalt kui ainult rootori labade suhtes. Selle tulemusena pakub kava rohkem võimalusi ringuuenduste stimuleerimiseks.

Eeskirjaga 3 asendatakse eeskiri 6 ja see on selgemalt määratletud. Vajadus tõendada, et nõue on täidetud vajadusega parema konstruktsiooni järele kui võrreldavad tuuleturbiinid turul, tagab, et nõue on paremini kohaldatav. Siia kuuluvad ka tuuleturbiinide või nende osade võimaliku renoveerimise ja renoveerimise kulud.

Lisatud on eeskiri 4, et stimuleerida taastuvate materjalide (kestlikud biotoorained) arengut. See on lisaks eeskirjale 2, mis käsitleb materjalide korduskasutamist.

Eeskiri 3 kaotas kehtivuse, sest sellel oli piiratud lisaväärtus ja seda oli praktikas raske kontrollida.

Alajagu B

Käesolevas jaos muudetakse alakategooriat 4.1.2: Fotogalvaanilised paneelid. Alakategooria

⁷ Ettepanek Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele, millega kehtestatakse kriitiliste toorainete kindlate ja kestlike tarnete tagamise raamistik ja muudetakse määrusi (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, 2018/1724 ja (EL) 2019/1020. COM(2023) 160 final.

⁸ COM(2020) 474 final.

nimetus on muudetud fotogalvaanilisteks paneelideks. Nimi oli fotogalvaanilised elemendid. Uus nimi annab täielikuma selgituse abikõlbliku tehnika (päikesepaneelid) ja mitte (ainult) selle osa (fotogalvaanilised elemendid) kohta.

Projekti kirjelduses on tehtud järgmised muudatused.

Esimeses lõigus on sätestatud päikesepaneelidele esitatavad ringmajanduse nõuded ja esitatud selle alakategooria innovatsiooni peamine suund. Lisatud on alapunkt c, et kajastada kehtivaid keskkonnanõudeid, kusjuures PFASide puhul on teada, et nendega kaasnevad märkimisväärsed keskkonnariskid. Registreerimiskohustus on kustutatud. Näiteks saab punkti d kohaselt tõendada arvega, et jäätmekäitlustasu on tasutud. See lihtsustab kontrollimist, kas riiklikus elektri- ja elektroonikaseadmete registris registreerimise nõuet on järgitud ja kas jäätmekäitlustasu on tasutud.

Muudetud on ka teist lõiku. Põhjus on selles, et praegu on vaja stimuleerida kvaliteetsete ja kestlike päikesepaneelidega projekte ning et praegu puuduvad realistlikumad nõuded ringluse valdkonnas. Seepärast on erandina uue lõike 1 punktidest a ja b otsustatud lubada päikesepaneelide rahastamiskõlblikkust kuni 31. detsembrini 2025, kui need vastavad kõrgetele energia- ja tootegarantii nõuetele. Keskkonnanõuete ja jäätmekäitluse panusega seotud tingimusi kohaldatakse ka lõikega 2 hõlmatud päikesepaneelide suhtes.

Kolmandat lõiku on muudetud, sest alates kava kehtestamisest on ökoloogia ja bioloogilise mitmekesisuse katset keskkonnaloa andmise kontekstis parandatud nii, et roheline deklaratsiooni eraldi katsetamine ei ole paljudel juhtudel olnud vajalik.

Alajagu C

Käesolevas jaos muudetakse alakategooriat 4.1.4 Soojusgeneraatorid. Tabelit 2 on kohandatud selle alakategooria jaoks. Selles selgitatakse tabeli vasakus veerus olevaid tüüpe ja lihtsustatakse hindamist, viies selle vastavusse energiainvesteeringute toetuse (EIA) praeguste eeskirjadega.⁹ See lihtsustab projektijuhtidel näidata, kas investeering on piisav, ja muudab selle RVO jaoks paremini kontrollitavaks. Selle kategooria nõudeid ei ole kohandatud.

Alajagu D

Selles alajaos muudetakse kategooriat 5.8 Tööstusliku funktsiooniga hoonete renoveerimine. Kava kehtestamisel ei võetud vea tõttu arvesse võimalust esitada roheline deklaratsioon, mis põhineb üldise põllumajanduspoliitika (GPR) arvutamisel. Siin kõrvaldatakse puudus, sest see on oluline kava eesmärgi saavutamiseks, nimelt täielikult kestlike ringehitiste stimuleerimiseks. Käesoleva muudatusettepanekuga kõrvaldatakse see puudus.

Sõnastus vastab kategooria 5.6 sõnastusele. Arvutuse on heaks kiitnud GPRi ehituseksperit ja selle on kinnitanud sõltumatu GPR hoone hindaja protseduuri kvaliteedi tagamise GPR hoone arvutuse kohaselt.

II artikkel

Selles artiklis sätestatakse üleminekueeskirjad roheliste deklaratsioonide taotluste jaoks, mille kohta on otsus tehtud enne kõnealuse kava jõustumist, kuid see ei ole veel lõplik otsus. Sellistel juhtudel jätkatakse kava tingimuste kohaldamist, nagu need kehtisid enne käesoleva muutmiskava jõustumist. Arvestades üleminekueeskirjade piiratud sihtrühma ja kestust, lisatakse see muutmiskavasse endasse. See on seega põhjendatud kõrvalekaldumine regulatiivsete juhiste jao 5.60 sätestatud põhireeglist.

TARISTU JA VEEMAJANDUSE RIIGISEKRETÄR
V.L.W.A. Heijnen

⁹ 2001 Energiainvesteeringute toetuse rakendamise määrus, ametlik väljaanne 2000, 249.